

QUADERNS

=====*d'Estudis Arenyencs*=====

Núm. 4 - Setembre 1997

Esyllt T. Lawrence, filla adoptiva de la Vila

Presentació	<i>Joana Asensio i Solaz</i>
Joc de Mirades	<i>Enric Maass</i>
Cronologia	<i>Josep-Vicent Garcia i Carme Manuel</i>
Quan tenia vuit anys... ..	<i>Eldon Ferran de Pol</i>
Esyllt T. Lawrence, regidora del Plaid Cymru	<i>Tom Williams</i>
Una gal·lesa: records d'Esyllt T. Lawrence	<i>Victor John</i>
Un breu encontre	<i>Angharad Tomos</i>
No és usual... ..	<i>Miquel Strubell i Trueta</i>
Un mestratge i un estil	<i>Teresa Bertran</i>
Orestes i Sartre	<i>Esyllt T. Lawrence</i>
Carta inèdita	<i>Salvador Espriu</i>
Esyllt T. Lawrence: assaig de biografia intel·lectual	<i>Josep-Vicent Garcia i Carme Manuel</i>
Bibliografia.....	<i>Josep-Vicent Garcia i Carme Manuel</i>

E d i t a : A J U N T A M E N T D ' A R E N Y S D E M A R

Bibliografia

a cura de Josep-Vicent Garcia i Carme Manuel

La bibliografia que avui presentem és la primera que s'elabora sobre Esyllt Thomas Lawrence. La major part dels seus treballs fou publicada a diaris i revistes, i això sempre genera una diversitat de les fonts de recerca. Encara és més complicat si els articles són escrits en diferents llengües i a diversos països i, és clar, en èpoques i circumstàncies molt variades.

Hem dividit la bibliografia seguint, primer, un criteri geogràfic —ens semblava el més coherent—, lingüístic i de gènere. Després hem emprat un ordre cronològic i alfabètic. El nostre propòsit ha estat aconseguir la llista més completa dels treballs de Lawrence. Per això hem inclòs, fins i tot, les cartes al director que hem trobat.

L'inventari dels articles en castellà a Mèxic és fet amb els retalls conservats entre els papers de l'escriptora. Malauradament, la majoria no tenen la data completa i, per tant, només anotem l'any segur o més probable.

Pel que fa a les traduccions, segons alguns dels currículums de l'autora, va traduir més títols dels que hem anotat. La raó és que, a hores d'ara, és gairebé impossible localitzar-les totes. Les edicions són antigues i llavors no es registren —per exemple a l'ISBN— tots els llibres. En molts casos, els gestors actuals de les editorials implicades no en tenen constància. Així també, en el cas concret de Mèxic, era freqüent no esmentar el nom del traductor.

Aquesta bibliografia és el resultat de moltes recerques. En primer lloc, la recerca sistemàtica entre els papers i llibres de l'escriptora. Posteriorment, la revisió de les carpetes documentals que li dedicà la Biblioteca P. Fidel Fita d'Arenys de Mar. Per últim, hem treballat amb el nostre propi arxiu i amb la consulta als diaris, a les biblioteques i, fins i tot, a les editorials.

1. Obra publicada a Mèxic

A. Llibres i col·laboracions en volums col·lectius

- «Guerra mundial (1939-1943)». *Diccionario Enciclopédico Hispano-americano*. Mèxic: W. M. Jackson, Inc. 1944, pp. 847-I-847-XXIV. Escrit conjuntament amb Esyllt T. Lawrence i Derek Michael Poole.
- *Notas sobre García Lorca*. Mèxic: Anáhuac, 194[7].

B. Articles periodístics en castellà

- «La lírica política en el movimiento "Jung Deutschland"». *El Nacional* (16 novembre 1947). Suplement dominical, pp. 1-2.
- «[Ressenya a] *The Real Lloyd George* de A.J. Sylvester». *El Nacional* (1947).
- «En torno a la novela policiaca. [Ressenya a] *Always Murder a Friend* de Margaret Scherf». *El Nacional* (1947).
- «Conrad von Meyer y la novela histórica». *El Nacional* (1947).
- «Una biblioteca de literatura universal. [Ressenya a] *Eine Bibliothek der Weltliteratur* de Martin Bodmer». *El Nacional* (1947).
- «Un libro sobre brujas. [Ressenya a] *Four Centuries of Witch Beliefs* de R. Trevor Davies». *El Nacional* (1947).
- «John Stuart Mill. Formación y carácter». *El Nacional* (1947).
- «Lucha de la escritora». *El Nacional* (1947).
- «Shakespeare y la crítica. Finales del siglo XVIII: hacia un nuevo concepto». *El Nacional* (1947).
- «Shakespeare y la crítica. Siglos XVII y XVIII». *El Nacional* (1947).
- «Shakespeare y la crítica. Siglo XIX». *El Nacional* (1947).
- «[Ressenya a] *My Friend the Enemy* de Frank Baker». *El Nacional* (1948).

Bibliografia

a cura de Josep-Vicent Garcia i Carme Manuel

La bibliografia que avui presentem és la primera que s'elabora sobre Esyllt Thomas Lawrence. La major part dels seus treballs fou publicada a diaris i revistes, i això sempre genera una diversitat de les fonts de recerca. Encara és més complicat si els articles són escrits en diferents llengües i a diversos països i, és clar, en èpoques i circumstàncies molt variades.

Hem dividit la bibliografia seguint, primer, un criteri geogràfic —ens semblava el més coherent—, lingüístic i de gènere. Després hem emprat un ordre cronològic i alfabètic. El nostre propòsit ha estat aconseguir la llista més completa dels treballs de Lawrence. Per això hem inclòs, fins i tot, les cartes al director que hem trobat.

L'inventari dels articles en castellà a Mèxic és fet amb els retalls conservats entre els papers de l'escriptora. Malauradament, la majoria no tenen la data completa i, per tant, només anatem l'any segur o més probable.

Pel que fa a les traduccions, segons alguns dels currículums de l'autora, va traduir més títols dels que hem anotat. La raó és que, a hores d'ara, és gairebé impossible localitzar-les totes. Les edicions són antigues i llavors no es registren —per exemple a l'ISBN— tots els llibres. En molts casos, els gestors actuals de les editorials implicades no en tenen constància. Així també, en el cas concret de Mèxic, era freqüent no esmentar el nom del traductor.

Aquesta bibliografia és el resultat de moltes recerques. En primer lloc, la recerca sistemàtica entre els papers i llibres de l'escriptora. Posteriorment, la revisió de les carpetes documentals que li dedicà la Biblioteca P. Fidel Fita d'Arenys de Mar. Per últim, hem treballat amb el nostre propi arxiu i amb la consulta als diaris, a les biblioteques i, fins i tot, a les editorials.

1. Obra publicada a Mèxic

A. Llibres i col·laboracions en volums col·lectius

- «Guerra mundial (1939-1943)». *Diccionario Enciclopédico Hispano-americano*. Mèxic: W. M. Jackson, Inc. 1944, pp. 847-I-847-XXIV. Escrit conjuntament amb Esyllt T. Lawrence i Derek Michael Poole.
- *Notas sobre García Lorca*. Mèxic: Anáhuac, 1947.

B. Articles periodístics en castellà

- «La lírica política en el movimiento "Jung Deutschland"». *El Nacional* (16 novembre 1947). Suplement dominical, pp. 1-2.
- «[Ressenya a] *The Real Lloyd George* de A.J. Sylvester». *El Nacional* (1947).
- «En torno a la novela policiaca. [Ressenya a] *Always Murder a Friend* de Margaret Scherf». *El Nacional* (1947).
- «Conrad von Meyer y la novela histórica». *El Nacional* (1947).
- «Una biblioteca de literatura universal. [Ressenya a] *Eine Bibliothek der Weltliteratur* de Martin Bodmer». *El Nacional* (1947).
- «Un libro sobre brujas. [Ressenya a] *Four Centuries of Witch Beliefs* de R. Trevor Davies». *El Nacional* (1947).
- «John Stuart Mill. Formación y carácter». *El Nacional* (1947).
- «Lucha de la escritora». *El Nacional* (1947).
- «Shakespeare y la crítica. Finales del siglo XVIII: hacia un nuevo concepto». *El Nacional* (1947).
- «Shakespeare y la crítica. Siglos XVII y XVIII». *El Nacional* (1947).
- «Shakespeare y la crítica. Siglo XIX». *El Nacional* (1947).
- «[Ressenya a] *My Friend the Enemy* de Frank Baker». *El Nacional* (1948).

- «[Ressenya a] *The Fall of the Spanish American Empire* de Salvador de Madariaga». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *A Short History of English Education (1760-1944)* de H. C. Barnard». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *Ibsen: The Intellectual Background* de Brian W. Downs». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *English Sonnets* de Walt Tolyon». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *Folksongs of Chattisgarh* de Verrier Elwin». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *The Rise of the Spanish American Empire* de Salvador de Madariaga». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *My Eyes Have a Cold Nose* d'Hector Chevigny». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *Science, Liberty and Peace* d'Aldous Huxley». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *There is a Spirit in Europe* de Frank Thompson». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *The Brontes* de Phyllis Bentley». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *Histoire du peuple anglais au siècle, siècle iv, le milieu du siècle, 1841-1852* d'Elie Halevy». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *British Trade Unions* de N. Barou». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *Geneva, Cymbeline Refinished and Good King Charles* de Bernard Shaw». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *Terror by Night* de William Sansom». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *Young Enthusiasts* d'Elizabeth Jenkins». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *Poseidon* de Renalt Capes». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *The Unselfish Egoist* de J. Evans». *El Nacional* (1948).
- «[Ressenya a] *Women and Men* d'Anram Scheinfeld». *El Nacional* (1948).

- «[Ressenya a] *George Eliot* de Gerald Bulett». *El Nacional* (1948).

C. Articles en català

- «El català a Anglaterra». *Quaderns de l'Exili*, núm. 19 (abril-maig 1946), p. xv.
- «L'educació a Cambridge». *Quaderns de l'Exili*, núm. 20 (juny 1946), pp. viii-xix i xv.

2. Obra publicada a Catalunya

A. Col·laboracions en llibres

- «Salvador Espriu mitificador d'Arenys de Mar». *Cementiri de Sinera*. Poemes de Salvador Espriu. Fotografies de Salvador Obiols. Arenys de Mar: Centre de Documentació i Estudi Salvador Espriu, 1987. [pp. 5-6].
- «País de Gal·les. Geografia (física: relleus, sols i vegetació, clima, hidrografia; humana; econòmica i política), història, música gal·lesa», «Història», «Cardiff», «Plaid Cymru», «Música gal·lesa», «Dafydd ap Gwilym», «Hywel Dda», «David Gwenallt», «Saunders Lewis», «Cants de Llywarch Hen y Heledd», «Mabinogion», «William Morgan», «Iolo Morgannwg», «Lewis Morris», «Nant Tum o'n», «Daniel Owen», «Williams William Pantycelyn». *Gran Enciclopèdia Catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1969-1974.
- «Aberystwyth», «Aneirin», «Anglo-welsh», «Artús», «Bard», «Euros Bowen», «Bretanya», «Richard Burton», «Caernarfon», «Cardigan», «Celta», «Thomas Charles», «Alun Cilie», «Cornualla», «Brydydd Maur Cynddelw», «Dafydd ap Gwilym», «Sant david», «Edward Tegla Davies», «Rhys Davies», «Druïdes», «Marion Eames», «Sir Owen M. Edwards», «Eisteddfod», «Thomas Edward Ellis», «Enric VII d'Anglaterra», «Gwynfor Evans», «Islwyn Ffowc-Elis», «Thomas Gee», «Giraldus Cambrensis», «Owain Glyndwn», «Gogynfeirdd», «Anne Griffith», «Coch Gruffydd ab yr Ynad», «W. J. Gruffydd», «Thomas Gwynn-Jones», «T.

Rowland Hughes», «Emyr Humphreys», «R. T. Jenkins», «David Jones», «Griffith Jones», «John Gwilyn», «Michael D. Jones», «Robert Ambrose Jones», «Kate Roberts», «Saunders Lewis», «Morris Lewis», «Launghar», «David Lloyd George», «Edward Lluyd», «Llywelyn ap Iorworth I el Gran», «Llywelyn ap Gruffydd II el darrer», «Illa de Man», «Merlí», «Tudful Merthyr», «William Morgan», «Sir John Morris-Jones», «Geraint Dyfnallt Owen», «Rober Owen», «Patagònia», «Gwenlyn Parry», «Sir Thomas Parry», «T.H. Parry-Williams», «Plaid Cymru», «Caradog Prichard», «Harri Pritchard-Jones», «Mawr Rhodri», «Rhys ap Gruffydd», «Sir John Rhys», «Ceri Giraldu Richards», «Gruffydd Roberts», «John Rowlands», «Snowdon», «Stonheenge», «Swansea», «Talesin», «R.S. Thomas», «Aled Tudur», «Nant Tum o'r», «D.G. Williams», «Gwyn Williams», «Sir Ifor Williams», «Sir John Williams», «P. Bryn Williams», «Waldo Williams», «Richard Wilson». *Gran Enciclopèdia Catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1986-1990.

— *Memòria de Salvador Espriu*. Arenys de Mar: Centre de Documentació i Estudi Salvador Espriu-Edicions 62, 1988. pp. 187-191.

B. Articles i assaigs periodístics

— «Un llibre de Robert Graves sobre Mallorca». *Serra d'Or*, núm. 11 (novembre 1966), p. 45.

— «El català a les universitats britàniques». *Tele-Estel*, núm. 77 (5 gener 1968), pp. 15-17. Escrit conjuntament amb Lluís Ferran de Pol.

— «La ruta del Quixot ahir i avui (1)». *Tele-Estel*, núm. 108 (9 agost 1968), pp. 13-15.

— «La ruta del Quixot ahir i avui (2)». *Tele-Estel*, núm. 109 (16 agost 1968), pp. 12-14. Aquests dos articles foren escrits conjuntament amb Lluís Ferran de Pol.

— «Els remordiments i el mite d'Orestes». *Tele-Estel*, núm. 134 (7 febrer 1969), pp. 12-13.

— «Mallorca a l'hivern (1)». *Tele-Estel*, núm. 137 (28 febrer 1969), pp. 21-23.

— «Mallorca a l'hivern (2)». *Tele-Estel*, núm. 138 (7 març 1969), pp. 20-22. Aquests dos articles foren escrits conjuntament amb Lluís Ferran de Pol.

— «El basquisme d'Unamuno». *Serra d'Or*, núm. 118 (juliol 1969), pp. 27-29. Traducció portuguesa: «O vasquismo de Unamuno e as línguas peninsulares». *Península (Cadernos culturais)*, núm. 4 (abril 1970), pp. 14-21. Traducció castellana: «El vasquismo de Unamuno y las lenguas peninsulares». *Cuadernos para el diálogo*, núm. extraordinari XXVI (juliol 1971), pp. 15-19. Traducció anglesa: «Unamuno. The Ambivalent Basque». *Planet*, núm. 11 (maig 1972), pp. 34-43.

— «Entorn d'Allò que tal vegada s'esdevingué». *Serra d'Or*, núm. 137 (febrer 1971), pp. 59-60.

— «Tota pregunta mereix una resposta. Entrevista amb Mossèn Martí Amagat». *Vida Parroquial*, núm. 349 (desembre 1975), p. 7.

— «Gal·les, ahir i avui (1): Els gal·lesos, els britànics primitius». *Avui* (14 setembre 1976), p. 18.

— «Gal·les, ahir i avui (2): La llengua viva més antiga d'Europa». *Avui* (15 setembre 1976), p. 13.

— «Gal·les, ahir i avui (3): Una persecució lingüística aferrissada». *Avui* (16 setembre 1976), p. 15.

— «Gal·les, ahir i avui (4): Catorze segles de literatura». *Avui* (17 setembre 1976), p. 13.

— «Gal·les, ahir i avui (5): *Plaid Cymru*: segon partit en vots». *Avui* (18 setembre 1976), p. 14.

— «Gal·les, ahir i avui (6): Combats de la Societat de la Llengua». *Avui* (19 setembre 1976), p. 12.

— «Precisions sobre la llengua basca». *Avui* (24 octubre 1976), p. 16.

— «El guitarrista David Russell, menorquí d'adopció». *Vida Parroquial*, núm. 363-364 (març-abril 1977), p. 50.

— «L'extraordinària vitalitat del català». *Avui* (12 juny 1977), p. 42.

Rowland Hughes», «Emyr Humphreys», «R. T. Jenkins», «David Jones», «Griffith Jones», «John Gwilym», «Michael D. Jones», «Robert Ambrose Jones», «Kate Roberts», «Saunders Lewis», «Morris Lewis», «Launghar», «David Lloyd George», «Edward Lluyd», «Llywelyn ap Iorworth I el Gran», «Llywelyn ap Gruffydd II el darrer», «Illa de Man», «Merlí», «Tudful Merthyr», «William Morgan», «Sir John Morris-Jones», «Geraint Dyfnallt Owen», «Rober Owen», «Patagònia», «Gwenlyn Parry», «Sir Thomas Parry», «T.H. Parry-Williams», «Plaid Cymru», «Caradog Prichard», «Harri Pritchard-Jones», «Mawr Rhodri», «Rhys ap Gruffydd», «Sir John Rhys», «Ceri Giraldu Richards», «Gruffydd Roberts», «John Rowlands», «Snowdon», «Stonhenge», «Swansea», «Taliesin», «R.S. Thomas», «Aled Tudur», «Nant Tum o'r», «D.G. Williams», «Gwyn Williams», «Sir Ifor Williams», «Sir John Williams», «P. Bryn Williams», «Waldo Williams», «Richard Wilson». *Gran Enciclopèdia Catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1986-1990.

— *Memòria de Salvador Espriu*. Arenys de Mar: Centre de Documentació i Estudi Salvador Espriu-Edicions 62, 1988. pp. 187-191.

B. Articles i assaigs periodístics

— «Un llibre de Robert Graves sobre Mallorca». *Serra d'Or*, núm. 11 (novembre 1966), p. 45.
 — «El català a les universitats britàniques». *Tele-Estel*, núm. 77 (5 gener 1968), pp. 15-17. Escrit conjuntament amb Lluís Ferran de Pol.
 — «La ruta del Quixot ahir i avui (1)». *Tele-Estel*, núm. 108 (9 agost 1968), pp. 13-15.
 — «La ruta del Quixot ahir i avui (2)». *Tele-Estel*, núm. 109 (16 agost 1968), pp. 12-14. Aquests dos articles foren escrits conjuntament amb Lluís Ferran de Pol.
 — «Els remordiments i el mite d'Orestes». *Tele-Estel*, núm. 134 (7 febrer 1969), pp. 12-13.
 — «Mallorca a l'hivern (1)». *Tele-Estel*, núm. 137 (28 febrer 1969), pp. 21-23.

— «Mallorca a l'hivern (2)». *Tele-Estel*, núm. 138 (7 març 1969), pp. 20-22. Aquests dos articles foren escrits conjuntament amb Lluís Ferran de Pol.

— «El basquisme d'Unamuno». *Serra d'Or*, núm. 118 (juliol 1969), pp. 27-29. Traducció portuguesa: «O vasquismo de Unamuno e as línguas peninsulares». *Península (Cadernos culturais)*, núm. 4 (abril 1970), pp. 14-21. Traducció castellana: «El vasquismo de Unamuno y las lenguas peninsulares». *Cuadernos para el diálogo*, núm. extraordinari XXVI (juliol 1971), pp. 15-19. Traducció anglesa: «Unamuno. The Ambivalent Basque». *Planet*, núm. 11 (maig 1972), pp. 34-43.

— «Entorn d'Allò que tal vegada s'esdevingué». *Serra d'Or*, núm. 137 (febrer 1971), pp. 59-60.

— «Tota pregunta mereix una resposta. Entrevista amb Mossèn Martí Amagat». *Vida Parroquial*, núm. 349 (desembre 1975), p. 7.

— «Gal·les, ahir i avui (1): Els gal·lesos, els britànics primitius». *Avui* (14 setembre 1976), p. 18.

— «Gal·les, ahir i avui (2): La llengua viva més antiga d'Europa». *Avui* (15 setembre 1976), p. 13.

— «Gal·les, ahir i avui (3): Una persecució lingüística aferrissada». *Avui* (16 setembre 1976), p. 15.

— «Gal·les, ahir i avui (4): Catorze segles de literatura». *Avui* (17 setembre 1976), p. 13.

— «Gal·les, ahir i avui (5): *Plaid Cymru*: segon partit en vots». *Avui* (18 setembre 1976), p. 14.

— «Gal·les, ahir i avui (6): Combats de la Societat de la Llengua». *Avui* (19 setembre 1976), p. 12.

— «Precisions sobre la llengua basca». *Avui* (24 octubre 1976), p. 16.

— «El guitarrista David Russell, menorquí d'adopció». *Vida Parroquial*, núm. 363-364 (març-abril 1977), p. 50.

— «L'extraordinària vitalitat del català». *Avui* (12 juny 1977), p. 42.

— «El Partit de Gal·les guanya posicions arreu». *Avui* (14 abril 1978), p. 5.

— «Salvador Espriu: entre Sinera i el seu cementiri». *Serra d'Or*, núm. 225 (juny 1978), pp. 13-19.

— «Gal·les i Catalunya, nacions amigues: L'Eisteddfod Nacional Gal·lès (1)». *Avui* (14 novembre 1978), p. 16.

— «Gal·les i Catalunya, nacions amigues: Violència o legítima defensa? (2)». *Avui* (15 novembre 1978), p. 16.

— «Gal·les i Catalunya, nacions amigues: Rebuda de Catalunya (3)». *Avui* (16 novembre 1978), p. 15.

— «Gal·les i Catalunya, nacions amigues: Els gal·lesos pel món (4)». *Avui* (18 novembre 1978), p. 14.

— «Gal·les i Catalunya, nacions amigues: Druïdes i bards, abans i ara (5)». *Avui* (22 novembre 1978), p. 17.

— «Gal·les i Catalunya, nacions amigues: Gal·les nació oberta (6)». *Avui* (23 novembre 1978), p. 14. Aquesta sèrie d'articles sobre el País de Gal·les fou escrita conjuntament amb Lluís Ferran de Pol. Així i tot van aparèixer signats indistintament per un dels dos escriptors: l'1, 3 i 5 per Ferran de Pol; el 2, el 4 i el 6 per Eyllt T. Lawrence.

— «Cuina medieval». *Serra d'Or*, núm. 248 (maig 1980), p. 36. [És una ressenya de *Llibre de Sent Soví*.]

— «Més sobre Sartre i els fets nacionals». *Avui* (29 maig 1980), p. 3.

— «Orestes i Sartre». *Serra d'Or*, núm. 254 (setembre 1980), pp. 47-48.

— «Violència a Gal·les?». *Avui* (25 març 1981), suplement de diàleg, p. 3.

— «Salvador Espriu: entre Sinera i el seu cementiri». *Quaderns d'Estudis Arenyencs*, núm. 1 (octubre 1981), pp. 17-18. Són fragments de l'assaig publicat a *Serra d'Or*, núm. 225 (juny 1978).

— «El català a l'institut de la Verneda». *Avui* (22 desembre 1981), p. 3.

— «El català a l'institut d'Arenys de Mar». *Avui* (9 gener 1983), p. 5.

— «Originalitat de l'Òpera Nacional Gal·lesa». *Serra d'Or*, núm. 286-287 (juliol-agost 1983), pp. 86-87.

— «Les lluites de Gal·les, país celta». *El Pont*, núm. 91 (1983), pp. 19-24.

— «Un excel·lent diccionari anglès-català». *Avui* (22 febrer 1984), lletres, p. IV. [És la ressenya del primer volum del *Diccionari anglès-català* de l'Enciclopèdia Catalana].

— «*Vermell de cadmi i Dafnis i Maia*». *El Maresme* (17 maig 1984), p. 13. [És la ressenya de *Vermell de cadmi* de Margarida Aritzeta i *Dafnis i Maia* de Zeneida Sardà.]

— «L'oblidada Carme Montoriol (I)». *El Maresme* (24 maig 1984), p. 13. [És una ressenya del llibre *L'Abisme. L'Huracà* de Carme Montoriol.]

— «L'oblidada Carme Montoriol (II)». *El Maresme* (7 juny 1984), p. 13. [És una ressenya del llibre *L'Abisme. L'Huracà* de Carme Montoriol.]

— «L'oblidada Carme Montoriol (III)». *El Maresme* (21 juny 1984), p. 2. [És una ressenya del llibre *L'Abisme. L'Huracà* de Carme Montoriol.]

— «Les figuracions i configuracions de Joan Rendé». *Serra d'Or*, núm. 307 (abril 1985), pp. 79-81.

— «Bascònia i Castella en Unamuno». *La Vanguardia* (20 maig 1986), p. 49.

— «L'enigma de Graves: *Majorca Observed*». *Avui dels llibres* (4 juny 1986), p. III.

— «El volum segon d'un gran diccionari». *Avui* (10 desembre 1986). [És la ressenya del segon volum del *Diccionari anglès-català* de l'Enciclopèdia Catalana.]

— «De exploradores y gusanos». *La Vanguardia* (1 setembre 1987).

— «La terrorista bona de Doris Lessing». *Revista de Catalunya*, núm. 14 (desembre 1987), pp. 135-141.

— «Bretanya de França, país celta». *Revista de Catalunya*, núm. 20 (juny 1988), pp. 89-101.

— «Montserrat Roig, la Lessing catalana». *Revista de Catalunya*, núm. 24 (novembre 1988), pp. 145-147.

3. Obra publicada a Gal·les

— «A Letter from Spain». *High school for girls: Diamond jubile 1888-1948*. Swansea: High School, 1948. pp. 66-68. [Inclou el poema en anglès «Pictures of Fire» escrit per Esyllt el 1932 i publicat en aquesta revista.]

— «Historic Event». *Welsh Nation*, vol. 58, núm. 3 (març 1986), p. 5.

— «Normalization of Catalan». *Planet*, núm. 97 (febrer-març 1993), p. 106. [És una ressenya de *Parla Català* de Gemma Vives i Boix].

4. Cartes al director

— «Entorn de la cultura gal·lesa». *Serra d'Or*, núm. 6 (juny 1962), pp. 1-2.

— «Josep Pla, fins l'any que ve». *Avui* (19 maig 1978), p. 4.

— «Robert Graves, turista en Mallorca». *La Vanguardia* (28 gener 1979)

— «Carta a Teresa Pàmies». *Avui* (26 juny 1984), suplement de diàleg, p. 11.

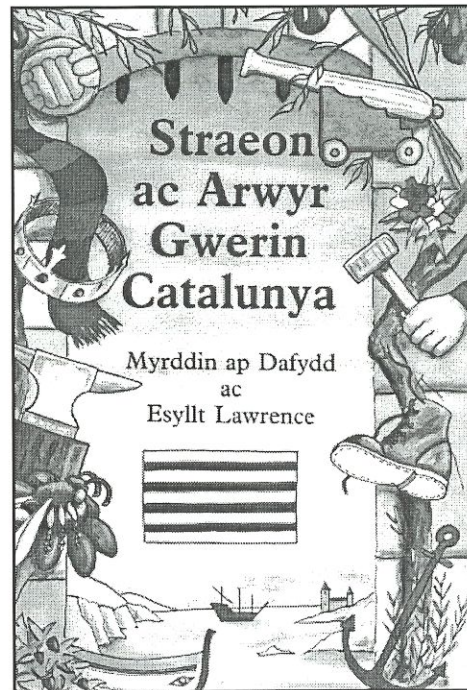
5. Traduccions a l'anglès, al gal·lès, al català i al castellà

5.1. Del català al gal·lès

— Ferran de Pol, Lluís. «Y Llythyr» [«La lletra»]. *Storiâu Tramor*. Traducció d'Esyllt T. Lawrence i Víctor John. Llandysul: Gomer, 1974. pp. 99-115.

— Ferran de Pol, Lluís. *Cyn y Waur* [Abans de l'alba]. Traducció d'Esyllt T. Lawrence i Víctor John. Llandysul: Gomer, 1994.

— *Straeon ac Arwyr Gwerin Catalunya* [Contes populars i dels herois catalans]. Capel garmon, Gwynedd: Carreg Gwalch, 1991.

5.2. Del gal·lès al català

— Davies, Tegla. *La masia del Turó. Història de l'època de la Guerra del Delme* [Gwr Pen y Bryn]. Traducció i pròleg. Barcelona: Proa, 1985.

— Hughes, Catrin. *Una investigació sobre la història i la situació del català al Nord de Catalunya, amb especial atenció a la situació de la llengua a les escoles*. [Astudiaeth o hanes a statws y Gatalaneg yng Ngogledd Catalonia, gyda sylw arbennig i le'r iaith mewn addyeg]. Barcelona: Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, 1990. Informe inèdit traduït per Esyllt T. Lawrence.

— Lewis, Saunders. *La corda del penjat*. [Siwan]. Traducció i nota introductòria de L. Ferran de Pol i Esyllt T. Lawrence. Barcelona: Joaquim Horta, 1962.

5.3. Del català al castellà

— Ferran de Pol, Lluís. *Sedna*. Barcelona: La Galera, 1980.

— «La terrorista bona de Doris Lessing». *Revista de Catalunya*, núm. 14 (desembre 1987), pp. 135-141.

— «Bretanya de França, país celta». *Revista de Catalunya*, núm. 20 (juny 1988), pp. 89-101.

— «Montserrat Roig, la Lessing catalana». *Revista de Catalunya*, núm. 24 (novembre 1988), pp. 145-147.

3. Obra publicada a Gal·les

— «A Letter from Spain». *High school for girls: Diamond jubile 1888-1948*. Swansea: High School, 1948. pp. 66-68. [Inclou el poema en anglès «Pictures of Fire» escrit per Emyllt el 1932 i publicat en aquesta revista.]

— «Historic Event». *Welsh Nation*, vol. 58, núm. 3 (març 1986), p. 5.

— «Normalization of Catalan». *Planet*, núm. 97 (febrer-març 1993), p. 106. [És una ressenya de *Parla Català* de Gemma Vives i Boix].

4. Cartes al director

— «Entorn de la cultura gal·lesa». *Serra d'Or*, núm. 6 (juny 1962), pp. 1-2.

— «Josep Pla, fins l'any que ve». *Avui* (19 maig 1978), p. 4.

— «Robert Graves, turista en Mallorca». *La Vanguardia* (28 gener 1979)

— «Carta a Teresa Pàmies». *Avui* (26 juny 1984), suplement de diàleg, p. 11.

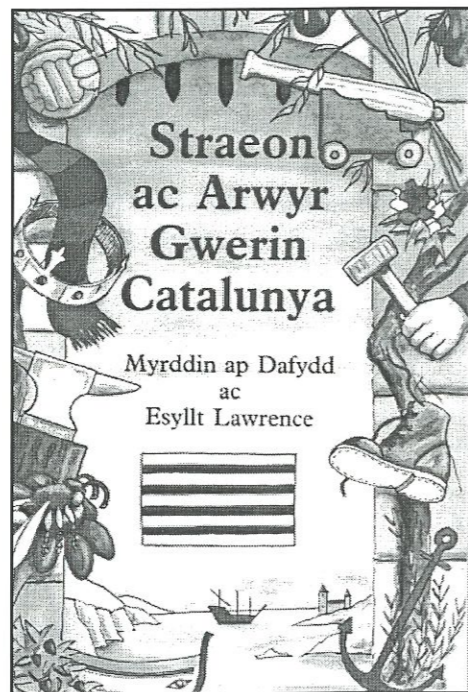
5. Traduccions a l'anglès, al gal·lès, al català i al castellà

5.1. Del català al gal·lès

— Ferran de Pol, Lluís. «Y Llythyr» [«La lletra»]. *Storiâu Tramor*. Traducció d'Emyllt T. Lawrence i Víctor John. Llandysul: Gomer, 1974. pp. 99-115.

— Ferran de Pol, Lluís. *Cyn y Waur* [Abans de l'alba]. Traducció d'Emyllt T. Lawrence i Víctor John. Llandysul: Gomer, 1994.

— *Straeon ac Arwyr Gwerin Catalunya* [Contes populars i dels herois catalans]. Capel garmon, Gwynedd: Carreg Gwalch, 1991.

5.2. Del gal·lès al català

— Davies, Tegla. *La masia del Turó. Història de l'època de la Guerra del Delme* [Gwr Pen y Bryn]. Traducció i pròleg. Barcelona: Proa, 1985.

— Hughes, Catrin. *Una investigació sobre la història i la situació del català al Nord de Catalunya, amb especial atenció a la situació de la llengua a les escoles*. [Astudiaeth o hanes a statws y Gatalaneg yng Ngogledd Catalonia, gyda sylw arbennig i le'r iaith mewn addyeg]. Barcelona: Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, 1990. Informe inèdit traduït per Emyllt T. Lawrence.

— Lewis, Saunders. *La corda del penjat*. [Siwan]. Traducció i nota introductòria de L. Ferran de Pol i Emyllt T. Lawrence. Barcelona: Joaquim Horta, 1962.

5.3. Del català al castellà

— Ferran de Pol, Lluís. *Sedna*. Barcelona: La Galera, 1980.

5.4. Del català a l'anglès

— Fàbregas Barri, Esteve. *The Costa Brava: Before and After the Tourists*. [Vint anys de turisme a la Costa Brava, 1950-1970]. Barcelona-Madrid: Comercial Atheneum, 1974.

— Català, Víctor. «La vella». [«The Old Woman»]. *Planet*, núm. 82 (agost-setembre 1990)

5.5. De l'anglès al castellà

— Cather, Willa. *Uno de los nuestros*. [One of Ours]. Barcelona: Plaza y Janés, 1962.

— Shaw, Irving. *Dos semanas en otra ciudad*. [Two Weeks in Other Town]. Barcelona: Plaza y Janés, 1961.

— Wilson, Margaret. *La família McLaughlin*. [The Able McLaughlins]. Barcelona: Plaza y Janés, 1959.

5.6. Del castellà a l'anglès

— *Planeta Guides*. Barcelona: Planeta, 1960-1970. Traducció amb el pseudònim de Betty Morris. Va traduir a l'anglès les següents guies: *Barcelona, Costa Brava, Montserrat, Tarragona, Majorca, Ibiza, Menorca, Zaragoza, Madrid, Toledo, Salamanca, Segovia, Burgos, Àvila, Alicante y Costa Blanca, Málaga y Costa del Sol, Sevilla, Santiago y Rías Bajas, Coruña y Rías Altas, Tenerife, Gran Canary Islands, Asturias, Navarra, Extremadura, Jaén, Murcia, Almería, Valencia, Castellón*. A més tradueix els llibres miscel·lanis: *All About Bull Fighting, All About Spanish Dancers, All About The Prado Museum, All About Holy Week, All About Spanish Painting*.

5.7. Del francès al castellà

— Rémy, Jacques. *La gata* [La chatte]. Barcelona: Plaza y Janés, 1960.

6. Entrevistes i articles sobre Emyllt T. Lawrence i la seua obra

— Anònim. «Gwr Pen y Bryn mewn Catalaneg». *Llais Llyfrau* (hivern 1980), p. 15.

— Bertran, Teresa. «Un comiat serè». *El Punt* (13 abril 1980), p. 15.

— Codina, Anna. «L. Ferran de Pol i E. T. Lawrence, les lletres de Catalunya i de Gal·les a Arenys». *Repòrter*, núm. 10 (abril 1993), pp. 30-31.

— Davies, Karl. «Tegla a Chatalaneg». *Y Fanner*, núm. 13 (1987), p. 5. [És una ressenya sobre la traducció d'Emyllt de *La Masia del Turó* i la seua tasca com a traductora]

— Ferrer, Josep i Joan Pujadas. «L'escriptora arenyenca Emyllt Thomas Lawrence rep la Creu de Sant Jordi». *Repòrter*, núm. 24 (juliol 1994), pp. 38-39.

— Garcia, Josep-Vicent i Carme Manuel. «Emyllt T. Lawrence: lligam cabdal entre la cultura gal·lesa i catalana». *El Mirall*, núm. 59 (gener 1993), pp. 76-77

— Garcia, Josep-Vicent i Carme Manuel. «Emyllt T. Lawrence. Una creu de Sant Jordi per al País de Gal·les». *Serra d'Or*, núm. 414 (juny 1994), pp. 19-21.

— Garcia, Josep-Vicent i Carme Manuel. «Emyllt T. Lawrence "in memoriam"». *Avui* (13-14 abril 1995), p. b.2.

— Gual i Godó, Victòria. «Gwr Pen y Bryn». *Igalada (periòdic de l'Anoia)* (7 març 1987), p. 30.

— Morris Jones, Dewi. «Cyfieithu Nofel Tegla i Gatalaneg». *Llais Llyfrau* (primavera 1989), pp. 7-9. [Entrevista].

— Solé i Vergé, Maria Antònia. «Lluís Ferran de Pol i Emyllt T. Lawrence, un matrimoni perfecte: un arenyenc, una gal·lesa, dues cares de Sant Jordi». *Arenyots*. Argentona: Aixernador, 1995. pp. 205-217.

— Thomas, Ned. «Catalunya —the Real Connection. Remembering Emyllt Ferran de Pol». *Planet*, núm. 111 (juny-juliol 1995), pp. 81-84.

— Verdú, Carles. «Cap gal·lès no es pot pronunciar sobre les Malvines». *El Maresme: setmanari d'informació*, núm. 216 (del 4 al 10 de juny del 1982), pp. 20-21. [Entrevista].